

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU
TÜRKİYE’DE FİNANSAL
OKURYAZARLIĞIN YAYGINLAŞTIRILMASI
VE DÜZEYİNİN ARTIRILMASI
ALT KOMİSYONU
TUTANAKLARI

—●—
24 Temmuz 2024 Çarşamba
—●—

KONU

- Türkiye’de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonu Başkanı seçimi
- Çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi

24 Temmuz 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.10

BAŞKAN: Geçici Başkan Mehmet TAYTAK (Afyonkarahisar)

ALT KOMİSYON GEÇİCİ BAŞKANI MEHMET TAYTAK – Alt komisyonumuzun değerli üyeleri, Değerli Başkanım, muhterem basın mensubu arkadaşlarım; yeterli çoğunluğumuz vardır.

17 Temmuz 2024 tarihli Dilekçe Komisyonu Genel Kurul toplantısında kurulan Türkiye’de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonunun ilk toplantısını en yaşlı üye sıfatıyla açıyor, tüm katılımcılara hoş geldiniz diyorum.

Dilekçe Komisyonu Başkanının çağrısı üzerine toplanmış bulunan alt komisyonumuzun ilk toplantısında Alt Komisyon Başkanını seçerek alt komisyonun çalışma takvimini belirleyeceğiz.

Hepinize teşekkür ediyorum. İnşallah, birlikte faydalı çalışmalara imza atarız.

Hepinizin bildiği gibi, alt komisyonumuz, ben, Adana Milletvekili Sunay Karamık, Edirne Milletvekili Ahmet Baran Yazgan, Mersin Milletvekili Ali Bozan, Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan olmak üzere 6 üyeden oluşmaktadır.

Öncelikle, aramızdan alt komisyonumuzun Başkanını seçeceğiz.

Başkan seçimi işaretle oylama suretiyle yapılacaktır. İç Tüzük’ün 24’üncü maddesi gereğince bu seçimdeki toplantı yeter sayısı, komisyon üye tam sayısının salt çoğunluğudur. Seçilmek için ise toplantıda hazır bulunanların salt çoğunluğunun oyunun alınması gerekmektedir.

Görsel basınıma çok teşekkür ediyoruz. Yazılı basından arkadaşlarımız burada kalabilirler, diğer arkadaşlarımıza başarılar diliyoruz.

Şimdi seçim işlemine başlıyoruz ve adayları belirleyeceğiz.

Kolaylık sağlaması amacıyla, hazırlanan aday gösterme önergeleri talep etmeniz hâlinde size dağıtılacaktır.

Değerli üyelerimiz, Başkanlığımıza ulaşan önergelere bakıldığında, Alt Komisyon Başkanlığı için Adana Milletvekilimiz Sunay Karamık aday gösterilmiştir.

Şimdi oylama işlemine geçiyoruz.

Türkiye’de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonu Başkanlığına Adana Milletvekili Sunay Karamık’ın seçilmesini kabul edenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun efendim.

SUNAY KARAMIK (Adana) – Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON GEÇİCİ BAŞKANI MEHMET TAYTAK – Böylece, Adana Milletvekili Sunay Karamık Alt Komisyon Başkanı seçilmiştir.

Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Karamık’ı kutluyor ve görevinde başarılar diliyorum.

Şimdi sözü kendisine bırakıyorum.

Buyurun Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SUNAY KARAMIK – Değerli üyelerimiz, Alt Komisyon Başkanlığına seçilmiş olmam sebebiyle sizlere çok teşekkür ediyorum.

Finansal okuryazarlık, kişisel finans yönetimi, bütçeleme ve yatırım dâhil olmak üzere çeşitli finansal becerileri anlama ve etkin bir şekilde kullanma yeteneğidir. Bir başka deyişle finansal okuryazarlık, kişilerin finansal varlıkla ilişkisinin temelini oluşturarak ömür boyu sürecek bir öğrenme sürecidir. Söz konusu finansal okuryazarlık olduğunda, her yaştan insan bu sürece katılabilir. Finansal okuryazarlığa ulaşmanın temel adımları arasında, bütçe oluşturmayı, borçları ödemeyi, finansal hedefler belirlemeyi, emeklilik planlarını yönetmeyi, mali riskleri analiz etmeyi ve gereken önlemleri almayı, sürdürülebilir tasarruf planları oluşturmayı sayabiliriz. Finansal okuryazarlık, işçiden memura, serbest meslek erbabından tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan çiftçiye kadar herkesin, her kesimin önemsemesi gereken bir konudur. Özellikle ekonomi alanında insana, aldanmamak için gerekli olan temel finansal bilgileri “finansal okuryazarlık” denilen kavram kazandıracaktır.

Günümüz dünyasında dolaylı ya da doğrudan herkesin ekonomiyile bir ilişkisi vardır. Markete alışveriş yapmaya giden yaşlı bir ev hanımının da ilkokula yeni başlamış, beslenmesini okulun kantininden satın alacak 6 yaşındaki minik öğrencinin de finans ve ekonomiyile bir ilişkisi vardır. Alt komisyonumuzun, bu çerçevede, sizlerin de değerli katkılarıyla ortaya koyacağı kapsamlı raporun, ülkemizde finansal okuryazarlık düzeyinin artırılmasına katkı sağlayacağına yürekten inanıyorum. Özellikle farkındalık konusunda medyanın da çalışmalarımıza destek vereceğini umuyorum.

Değerli üyelerimiz, gündemimizin 2’nci sırasında yer alan Komisyonun çalışma usul ve esaslarına ilişkin 1 önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Alt Komisyon Başkanlığına

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 17/7/2024 tarihli ve 10 sayılı Kararı’yla kurulan Türkiye’de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonunun çalışmalarında;

- 1) Aksi kararlaştırılmadığı sürece toplantıların basına açık olmasını,
- 2) Toplantılarda tam tutanak tutulmasını,
- 3) Alt komisyonun konusuyla ilgili olmak kaydıyla, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’un 8’inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan yetkilerin kullanımı ile gerekli görülmesi hâlinde kamu kurum ve kuruluşlarından geçici olarak uzman görevlendirilmesine yönelik iş ve işlemleri yürütme hususunda Alt Komisyon Başkanına yetki verilmesini,

Arz ve teklif ederiz.

Cevahir Asuman Yazmacı

Şanlıurfa

Gerekçe:

Toplumsal farkındalığın artırılmasında medya ve basın-yayın organları önemli bir rol üstlenmektedir. Bu nedenle alt komisyon toplantılarının basına açık yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak kişisel verilerin korunması, gizlilik ilkeleri ve ihtiyaç duyulan diğer hâllerde komisyonca kapalı oturum yapılmasına karar verilebilecektir.

İkinci olarak, toplantılarda görüşülen konularda yapılan değerlendirmelerin gelecekte araştırma yapanlara da hizmet edebileceği dikkate alındığında, tam tutanak tutulması bir gerekliliktir.

Son olarak, alt komisyon çalışmalarına esas olmak üzere 3071 sayılı Kanun’da sayılan yetkilerin kullanımı ve gerekli çalışmaların yurt içinde ve yurt dışında yürütülmesi yetkisinin Alt Komisyon Başkanına verilmesi karar almak için sürekli toplanma gereğini ortadan kaldıracak ve çalışmaların hızlı ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlayacaktır.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SUNAY KARAMIK – Bu konuda görüş bildirmek isteyen var mı?

Teknik bir konu, geçmiş dönemde de alınmış kararlar bunlar.

Oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle, alt komisyonumuz marifetiyle ilgili bakanlıklar, kurum temsilcileri, meslek kuruluşları ve ilgililer davet edilerek konunun ayrıntılı bir şekilde incelenmesi ve idari veya mevzuat yönünden yapılması gerekenlerin belirlenmesi mümkün olacaktır. Ayrıca, alt Komisyon çalışmaları yürütülürken kurumlardan bilgi ve belge almak, idari denetimin yapılmasını istemek, bilirkişi görevlendirmek ve yerinde inceleme yapmak gibi 3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde sayılan yetkiler komisyon adına kullanılabilir.

Değerli üyelerimiz, Dilekçe Komisyonumuza gönderilen ve (D28/10166) dilekçe numarasıyla işleme alınan Dilekçe'de, özetle, bireylerin finansal piyasaların işleyişi konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları nedeniyle maddi ve manevi zarara uğramalarından bahisle toplumda finansal okuryazarlık konusunda farkındalığın artırılması ve yatırımcıların finansal okuryazarlık düzeylerinin geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır. Söz konusu dilekçe kanununun ayrıntılı incelenmesi amacıyla Başkanlık Divanınca Komisyon Genel Kuruluna sevk edilmiş ve Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 17 Temmuz 2024 tarihli toplantısında konuyla ilgili alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Değerli üyelerimiz, bu vesileyle alt komisyon çalışmalarımızın işleyişi hakkında da bilgi vermek isterim. Öncelikle, kamu kurum ve kuruluşlarından alt Komisyonumuzun inceleme konusu hakkında sunumlar alınacaktır. Bu aşamada, konuyla ilgili kamu kurumları dışında da ilgisi görülebilecek olan meslek kuruluşları, dernekler ve üniversitelerden öncelikle yazılı bilgi istenecek, ardından, gelen raporun komisyon üyelerimizce incelenmesi üzerine, ilgili kurum yetkilileri toplantıya davet edilerek sunum alınacak ve üzerinde istişarelerde bulunulacaktır. Alt komisyonumuza sunulan bilgiler çerçevesinde, ihtiyaç görülmesi hâlinde, yerinde inceleme ziyaretleri de yapılabilecektir.

Değerli üyeler ve katılımcılar, toparlayacak olursak, ilk toplantımızda Alt Komisyon Başkanı seçmiş ve ardından alt komisyonun çalışma usul ve esaslarını belirlemiş olduk. Gündemimizde görüşülecek başka bir konu kalmadığı için toplantımızı kapatacağım. Gösterdiğiniz sabır ve anlayıştan dolayı hepinize teşekkür ediyorum.

ALİ BOZAN (Mersin) – Kapatmadan kısa bir söz alsam.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SUNAY KARAMIK – Tabii ki, buyurun.

ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, komisyonun çalışma yöntemi konusunda hiçbir ihtirazi kayıt öne sürmeden “Tamam.” dedik. Şundan kaynaklı: Şimdi, şeyi tartıştık ya, siz ifade ettiniz: “Komisyon çalışma alanıyla ilgili, ilgili kurumlardan...” Yani “ilgili kurum” dedik ama ilgili kurumlar nedir, ne değildir, detayına girmedik. Daha önce bu konuda alt komisyon kurulmasına dair Genel Kurulda yaptığımız tartışmalarda da ben özellikle şunu ifade etmiştim: Evet, Türkiye’de finansal okuryazarlığın artırılması gerekiyor ama finansal okuryazarlığın artırılmaması bugüne kadar ne tür mağduriyetler yaratmış? Yani, o ilgili kurumlarda -sizin aklınızdan geçen nedir, ne değildir bilmiyorum ama- mesela Adalet Bakanlığının mutlak surette olması gerekiyor. Bakanlığı da çok yormadan, kalkıp “Son yirmi yıldaki...” demeye gerek yok ama son beş yıl içerisinde kart dolandırıcılığı suçundan açılmış dava sayısı, mağdur sayısı, artı, dolandırıcılık yöntemi: Yani belki yüzlerce dolandırıcılık yöntemi vardır ama Bakanlığın UYAP veri tabanında şunu çok rahatlıkla sağlayabilir: Özellikle, bizim, yurttaşlarda duyarlılık yaratacağımız, yurttaşlara sunabileceğimiz yöntemlere, bunlara dair bir veri istememiz gerektiğini düşünüyorum. Aynı zamanda, elbette Bakanlığın sürekli... Hukuk en nihayetinde yaşayan bir sistem, bazı şeyleri sürekli takip ediyorlar ama özellikle kart dolandırıcılığı meselesine dair mevcut mevzuatta durum nedir, ne değildir? Caydırıcı mıdır, değil midir? Bu anlamda da hani bize bir sunum yapılırsa “İlgili kurumlardan görüş alınır.” dediğiniz kısımda Adalet Bakanlığına bu dediğim çerçevede de bir yazı yazılırsa memnuniyet duyarım.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SUNAY KARAMIK – Yorumlarınıza katılıyorum, çok isabetli önerilerde bulundunuz. İlk toplantımızda bir çalışma planı üzerinde çalışırız, mutabakata varırız. Benim de düşüncem, kamu kurumlarını ilk aşamada komisyonumuza davet etmek ve durum değerlendirmesi, bir durum analizi ortaya çıkarmak.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, tabii, öncelikle hayırlı uğurlu olsun tekrar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SUNAY KARAMIK – Teşekkür ederim.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Özellikle de sizin tekrar Alt komisyona Başkanlık yapma kararını almış olmanızı tebrik ediyorum; teşekkür ediyorum. Konu üzerindeki bilginiz, bugüne kadarki çalışmanızın da inşallah karşılığını burada göreceğiz.

Bu arada, sayın vekilimizin de izah ettiği gibi, pek çok konu var mutlaka önümüzdeki dönemde. İnşallah, bunları komisyonlarda oturacağız, konuşacağız, paylaşıacağız. Mesela, benim de aklımda olan bir şey var: Bu kamu spotları genellikle ölü zamanlarda, arada ya da ceza verildiğinde falan daha çok çıkıyor. Hepimiz bir şey yaşıyoruz biliyorsunuz, birileri arıyor, örgütten ya da başka bir yerden tehdit ederek vatandaş kandırıyor, evini alıyor, parasını alıyor; her türlü şeyle karşılaşıyoruz. Korkuyorlar da bunlar, zaman zaman yaşadıkları bunları Türkiye, yaşıyor da. Bunları konuşuruz ama biz herkesin bildiğini düşünüyoruz fakat herkes biliyor değil bunları. Onun için bu çok önemli; dizilerde, haberler sırasında ya da diğer sosyal programların içerisinde araya girmeli bu tür şeyler yani bunu, bu konuyu öyle bir teklif edelim RTÜK’e inşallah, teklifte fayda var efendim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SUNAY KARAMIK – Çok haklısınız efendim.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Çünkü böyle otururken birden onunla karşılaşsınlar ve uyarsınlar birbirlerini. Biz şöyle bakıyoruz: Akşam, o yorumculardan birisi bir yalan da söylese o yalanı dinleyen onun ne olduğunu bilmediği için onun propagandasını yapıyor dışarı çıkıp da çünkü o öyle görüyor, “Koca televizyon, koca adam oraya kadar çıkmış, yalan mı söyleyecek?” diye bakıyor. Burada çok ciddi manada bizim profesörlerimiz, iş adamlarımız, öğretmenlerimiz, ev hanımları bu şeye çok düşüyorlar yani bunu zaman zaman televizyonda görüyoruz. İnşallah, bu “Paranın yönetimi hayatı yönetir.” diye baktığımız yerde... Bir de işin içerisine para girdiğinde insanlar biraz daha herhâlde kendini kontrol edemiyor, bir kazançtan bahsediliyor, farklı bir şeyden bahsediliyor, bu da onu normal düşünenin dışına çıkartıp tamahkâr bir noktaya taşıyor, sonra da çok büyük zararlar görüyorlar.

İNŞALLAH, geçen kurulan alt komisyonumuz ile bu komisyonumuzun ülkemize önümüzdeki süreçte çok hayırlı olacağı düşüncesi içerisindeyim. Birlikte başaracağız, birlikte aydınlatacağız, birlikte izah edeceğiz. Bir önceki gittiğiniz Isparta’daki program da -size de ifade ettim- çok anlamlı oldu, çok güzel Dilekçe Komisyonunu anlattınız, devletin kulak olduğunu, onlara dil olduğunu izah ettiniz, çok güzel şeyler ifade edildi. Gidip gelmekte fayda var, görüşmekte fayda var. Burada sadece bu komisyonları siyasetimizin, kendi rengimizin dışında bu ülkeye ne yapabileceğimizin samimiyetle bir fırsatı diye görüyorum. İnşallah, birlikte bu fırsatları değerlendirip ülkemize hayırlı işleri yapacağız düşüncesiyle hepinize saygılar sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SUNAY KARAMIK – Çok teşekkür ederim.

Ben bu vesileyle verdiğiniz destek ve oy birliği için de ayrıca çok teşekkür ederim.

Şimdi, finansal okuryazarlık sadece maddi bir konu değil, aslında sosyal de bir konu. Sayın Ali Vekilimizin de belirttiği gibi, bakanlıkları çağırılmalı, bir durum analizi yapılmalı. Ben birçok evliliğin özellikle aile bütçesinin yönetilememesinden dolayı da bozulduğunun, yıkıldığının inancındayım. Bunu da tespit edelim, işin sosyal etkilerine de bakalım.

Yanımda çok değerli bir girişimci arkadaşım oturuyor, sadece milletvekili arkadaşım değil, biz Kadın Girişimciler Derneğinden de tanıyoruz, çok da başarılı bir girişimcidir yani tüm girişimcilikle ilgili bu yorumu yapabilirim, sadece kadın girişimciler bakış açısıyla değil, konuyu kendisi de detaylı anlatabilir. Yani girişimcilerin Türkiye’de, ilk iki yılda kapanmasının, o “start-up”ların başarısız olmasının ana sebeplerinden biri fikrin kötü olmasından değil, uygulamanın da kötü olmasından değil, nakit akımların yönetememesinden yani finansal okuryazarlığın olmaması ekonomiyi, o girişimcilik ruhunu da negatif etkiliyor ve bir kere bu alanda başarısızlığa uğrayan bir daha da teşebbüs etmiyor. Çok cesaret kırıcı oluyor ve hayata küskünlükle başlıyor gençlere. O yüzden diyorum sadece ekonomik değil de toplumsal ve psikolojik, toplum psikolojisini yakından ilgilendiren bir konu.

Ben burada Başkanlık inisiyatifimi kullanarak Sayın Asuman Vekilime de söz vermek istiyorum.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Başkanım. Öncelikle hayırlı olsun diyorum.

Aslında çok önemli bir alt komisyon oluşturduk. Hem bu işin pratiğini yapan birisi olarak söylüyorum, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde bu girişimcilerin parayı yönetememe sorunu maalesef daha çok gündemimizde. Bu minvalde, ben bu Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonunun birçok kişiye dokunacağına ve burada birçok insanın sıkıntılarının bize vardığında da ele alınacağına inanıyorum. Gerçekten, bu paranın yönetilmesi çok önemli bir şey, özellikle Başkanımın da ifade ettiği gibi, girişimci ruhu oluyor ama maalesef o ruhu, siz para yönetimini de doğru yapmadığınız zaman, finansı doğru okuyamadığınız zaman çok farklı sonuçlara yol açıyor. Özellikle de ben kadın ve genç girişimciler noktasında bu hayallerini kurup gerçekleştirmek isteyen ama yönetemeyen arkadaşlarımızdan sonra da özellikle rol model olabilecek... Doğuda ve güneydoğuda çok daha önemsiyorum ben bunu; tabii İç Anadolu’da, batıda da böyle ama insanların bütün hevesleri de kırılıyor, ondan sonrakilerin de önünü kapatmış oluyor bu şekilde.

O nedenle, ben tekrar teşekkür ediyorum Başkanımıza ve sizlere. İnşallah, hep birlikte güzel işler çıkarınız diye ümit ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – İnşallah efendim.

“Parayı yöneten hayatı yönetir.” diyorlar efendim; doğru da bir cümle, doğru da bir kelime. İnşallah, birlikte bu yolda bir adım atacağız ve faydalı olacağımıza inanıyorum.

Ben de tekrar saygılar sunuyorum hepinize Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SUNAY KARAMIK – Çok teşekkür ederim.

Bir toplu fotoğraf alarak toplantımızı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.30

